

Kế hoạch thực hiện dịch Khung DDC

(Trích Bản Tin của HỘI THÔNG TIN TƯ LIỆU KH&CN VIỆT NAM)
SỐ 11 THÁNG 3 NĂM 2004

<http://www.vista.gov.vn/httlvn/2004/s11/bt.htm>

Việc dịch Khung phân loại thập phân Dewey sẽ được Thư viện Quốc gia Việt nam tiến hành trong hai năm kể từ tháng 11 năm 2003 sau khi Dự án được thông qua, với sự hỗ trợ kinh phí của Tổ chức từ thiện Đại Tây Dương.

Quá trình dịch bao gồm các bước sau đây:

1. Chuẩn bị (từ tháng 11/2003 đến tháng 3/2004): bao gồm: Tổ chức Văn phòng Dự án, mua trang thiết bị và thu thập các nguồn tài liệu tham khảo; dịch Phần mở đầu, Từ vựng, Thuật ngữ chuẩn và Bảng 1 (Trợ ký hiệu chung), làm báo cáo về những dự định mở rộng và thích nghi với ngữ cảnh Việt Nam.
2. Người biên tập sang làm việc và tập huấn 3 tuần tại Thư viện Quốc hội Mỹ (Tháng 4/2004)
3. Biên soạn và hướng dẫn Các qui tắc biên tập DDC 14 Việt Nam (tháng 5-6 /2004)
4. Dịch Phần trước chính văn (còn lại) và các bảng 2-4 (Tháng 7 / 2004)
5. Dịch các bảng chính (Tháng 8 / 2004 - 3/ 2005)
6. Dịch Bảng chỉ mục quan hệ (Tháng 4 - 7/ 2005)
7. Dịch Phần hướng dẫn (Tháng 8 / 2005)
8. Nhà xuất bản OCLC Pr. thông qua bản thảo lần cuối (Tháng 9 / 2005)
9. Xuất bản (In và đóng bìa) và phát hành (Tháng 10/ 2005)

Theo thoả thuận, Nhà xuất bản OCLC Pr. và Thư viện Quốc hội Mỹ sẽ cung cấp cho Thư viện Quốc gia Việt Nam: 2 cuốn DDC 14 nguyên bản và các phần cập nhật cũng như các trích đoạn từ Bản đầy đủ DDC 22.

Các nguồn tài liệu tham khảo bao gồm : Về thuật ngữ :Các bách khoa thư, từ điển ngôn ngữ tiếng Anh, tiếng Việt; từ điển Anh - Việt chuyên ngành, từ vựng có kiểm soát (Thesaurus), các sách tra cứu về dân tộc học, thế giới động, thực vật,... Về đảm bảo tài liệu: Thư mục quốc gia Việt Nam, mục lục, mục lục liên hợp và cơ sở dữ liệu thư mục của một số thư viện lớn đầu ngành trong cả nước. Ngoài ra, còn có các tài liệu lý luận và thực hành dịch Anh Việt, Lịch sử và địa lý Việt Nam, các bản đồ hành chính và địa lý chính thống của Việt nam,...

Về phần thuật ngữ chuẩn, ngoài những thuật ngữ đã có trong Từ vựng, tất cả các mẫu câu và cụm từ ổn định có liên quan đến ghi chú (note) và tham chiếu (reference) đều được dịch và chuẩn hoá.

Các phần mềm máy tính được sử dụng cho việc dịch thuật gồm có : Microsoft Word-processing 2000. Ngoài ra, Dự án có thể được cung cấp thêm phần mềm của Đức chủ yếu phục vụ cho việc trình bày (Layout).

Việc tuyển chọn các người tham gia dịch thuật sẽ dựa trên các tiêu chí sau đây: Có tinh thần trách nhiệm đối với công việc (về chất lượng và tiến độ); giỏi tiếng Anh viết (written English); hiểu biết sâu về một số lĩnh vực chủ đề, hiểu biết rộng về tự nhiên và xã hội; có kỹ năng và kinh nghiệm về phân loại thư viện thư mục, về dịch từ tiếng Anh sang tiếng Việt; có điều kiện dành nhiều thời gian cho Dự án và làm việc tập trung (để có thể tiếp xúc và trao đổi ý kiến với Ban biên tập).

Một số qui định về *chính sách dịch* như sau:

- Không dịch các phương án (option)
- Bỏ qua các tham chiếu tới các bảng so sánh và tương đương.
- Một số tham chiếu và ghi chú (về thay đổi vị trí, hoặc về việc không dùng nữa), có thể được dịch.
- Đưa thêm vào bản dịch tiếng Việt một số phần trích từ DDC 22 có liên quan đến : Ngôn ngữ và văn học Việt Nam, Các thời kỳ lịch sử Việt nam; Chủ nghĩa Mác Lênin,...
- Có thể thay thế một số thí dụ trong bản tiếng Anh bằng thí dụ Việt Nam
- Dịch nguyên văn bảng chỉ mục quan hệ tiếng Anh, bổ sung thêm thuật ngữ rồi sắp xếp lại theo vần chữ cái tiếng Việt; giữ nguyên hình thức trình bày.

Về việc mở rộng DDC14: chủ yếu dựa trên cơ sở các phần trích từ DDC 22, ngoài ra có thể mở rộng ra ngoài phạm vi của DDC 22, nhưng chỉ trong những trường hợp thật cần thiết.

Về việc biên soạn Qui tắc biên tập: Qui tắc biên tập DDC 14 Việt Nam dựa trên cơ sở Qui tắc biên tập DDC nói chung của Thư viện Quốc hội Mỹ, có chú trọng tới qui tắc ngắt câu, chữ viết hoa và văn phong của ngôn ngữ Việt.

Thứ tự dịch các phần như sau: Phần mở đầu, Phần từ vựng, Bảng 1, Bảng 2, Bảng 3, Bảng 4, Các bảng chính, Phần hướng dẫn, Bảng chỉ mục quan hệ.

Thủ tục duyệt và hiệu đính như sau: Bản dịch sẽ được thực hiện từng phần một. Trong quá trình dịch, sẽ có sự trao đổi, rút kinh nghiệm thường xuyên trong nhóm dịch. Người biên tập có trách nhiệm hiệu đính và biên tập, trước khi gửi cho Hội đồng tư vấn xét

duyet và thông qua để gửi cho Bộ phận DDC của Thư viện Quốc hội Mỹ và Nhà xuất bản OCLC Pr.

In ấn và phát hành: Số lượng xuất bản là 3.000 bản. Trong số đó, 10 bản nộp cho OCLC. Phần còn lại sẽ đáp ứng nhu cầu của các hệ thống thư viện trong nước và của một số thư viện nước ngoài do OCLC giới thiệu, nếu có yêu cầu.

Kế hoạch cập nhật : (Từ khi hoàn thành việc biên dịch và xuất bản DDC 14 Việt nam đến khi xuất bản DDC 15)

Thư viện Quốc gia Việt Nam thường xuyên theo dõi Dewey website để phát hiện và tiếp thu các phần cập nhật DDC 14; sau đó tổ chức dịch và giới thiệu trên "Tập san Thư viện" sáu tháng 1 lần.

Vũ Văn Sơn